

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Kulturhusfilialer

Remiss från kommunstyrelsen av motion (2013:23) av Mats Berglund (MP)

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet utgör svar på skrivelsen.

Verner Stadthagen
st.f. stadsdelsdirektör

Susanne Tengberg
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Mats Berglund (MP) anför i sin motion att ”kulturens infrastruktur” måste följa den demografiska utvecklingen med ett ökat antal invånare i stadsdelar utanför innerstaden, vilka annars halkar efter. Motionären föreslår att denna utmaning möts ”genom en satsning på kulturhusfilialer i stadsdelar som i dag saknar kulturhus eller liknande institutioner där många kulturformer möts”. Förvaltningen delar uppfattningen att det offentligt stödda kulturlivet om möjligt bör vara väl representerat i samtliga delar av staden. Även om det till stora delar redan är så bör det naturligtvis vara möjligt att i ytterstadens centrala delar kulturlivet ännu bättre förutsättningar lokalmässigt och på annat sätt. Förvaltningen kan konstatera att intressanta mångfacetterade kulturkluster är på väg att etableras i såväl Kista som Husby och att en satsning i denna riktning också behövs i Rinkeby. En kulturhusfilial i den mening som motionären föreslår förefaller förutsätta en gemensam byggnad/lokal där alla berörda verksamheter kan samlas och verka tillsammans. Någon sådan lösning är svår att åstadkomma i våra stadsdelar med redan förhållandevis väl utbyggd ”infrastruktur” för kultur. Med några kompletteringar torde den satsning på samverkande kulturaktörer som nu sker i Husby kunna kopieras i såväl Kista som Rinkeby och därigenom inom nuvarande institutioners form - och i enlighet med motionärens förslag - skapa mötesplatser där många kulturformer möts.

Remissen

Kommunstyrelsen har för yttrande senast den 31 oktober 2013 remitterat motion 2013:23 av Mats Berglund (MP) om kulturhusfilialer till stadsdelsnämnderna i Rinkeby-Kista, Hässelby-Vällingby och Skärholmen. Rinkeby-Kista stadsdelsnämnds råd för funktionshinderfrågor har tagit del av motionen och lämnat ett yttrande som biläggs (*Bilaga 1*).

Motionen

Mats Berglund (MP) anför i sin motion att ”kulturens infrastruktur” måste följa den demografiska utvecklingen med ett ökat antal invånare i stadsdelar utanför innerstaden, vilka annars halkar efter. Motionären föreslår att denna utmaning möts ”genom en satsning på kulturhusfilialer i stadsdelar som i dag saknar kulturhus eller liknande institutioner där många kulturformer möts”. Till att börja med bör dessa lokaliseras till större lokala centra såsom Farsta, Skärholmen och Kista. Enligt motionären bör kommunfullmäktige besluta att uppdra till kulturhusets ledning att tillsammans med kulturförvaltningen ta fram konkreta förslag på lämpliga platser och former för drift av kulturhusfilialer. Motion 2013:23 bifogas i sin helhet (*Bilaga 2*).

Förvaltningens synpunkter

Offentligt stöd till kulturlivet i ytterstaden

Förvaltningen delar uppfattningen att det offentligt stödda kulturlivet om möjligt bör vara väl representerat i samtliga delar av staden. Låt vara att vissa unika institutioner bör ha en kommunikationsmässigt central placering inom staden, däribland Kulturhuset vid Sergels torg. Men på samma sätt som Stadsteatern har en viktig del av sin verksamhet i Skärholmen skulle staden också kunna organisera någon form av mindre kulturhus, i vart fall i de inomregionala centra som finns i inte bara Farsta, Skärholmen och Kista utan också i andra tyngdpunkter i stadens ytterområden såsom Vällingby, Brommaplan, Älvsjö och Fruängen. Samtidigt får förvaltningen konstatera att det nu och sedan lång tid tillbaka finns ett kulturutbud i nämnda centra i form av stadsdelsbibliotek, samlingslokaler och kulturskola, vars lokaler inte bara används för lokala produktioner inom föreningslivet utan också, där lokalerna är lämpliga, för gästspel av professionella grupper inom musik, teater och dans. Men det bör naturligtvis vara möjligt att i dessa ytterstadens centra ge kulturlivet ännu bättre förutsättningar lokalmässigt och på annat sätt.

Förvaltningen får konstatera att dess egna kultursatsningar består av tre delar: kultur till förskolebarnen, kultur på skolloven till lediga skolbarn och unga samt sommarjobb till unga artister från området. Vad gäller det offentligt stödda kulturlivet i övrigt i Rinkeby-Kista och möjligheterna att här inrätta en kulturhusfilial får förvaltningen anföra följande.

Stadsdelen Kista

I Kista finns ett välutrustat stadsdelsbibliotek med central placering vid torget där också Kista träff med samlingslokaler och folkhögskola finns. Vid torget finns också Kista kyrka samt stadsdelens högstadieskola, vars skolgård inrymmer en anläggning som påminner om en amfiteater där Parkteatern sommartid brukar ge föreställningar. Biblioteket kommer att hösten 2014 omlokaliseras till en dubbelt så stor lokal centralt belägen i Kista galleria. Uppgiften blir att locka nya användare samt att spegla den digitala utvecklingen inom berättande, lärande och skapande. Biblioteket kommer därför att utrustas med bland annat en infrastruktur för programverksamhet: ljud- och ljus teknik, filmutrustning, mindre scener, sittbänkar och annan inredning. De unga besökarna ska mötas av möjligheten att hitta sina uttryckssätt och sin kreativitet genom att skapa egen litteratur, film och musik. Ambitionen är att i Kistas kosmopolitiska miljö också utveckla biblioteket till ett världskulturhus – Kista Idea City - som kommer att ha samma öppettider som Kista galleria (kl. 10:00-21:00). I Kista pågår samtidigt planeringen för och byggandet av ett Digital ART Center (DAC), en mötesplats mellan konstnärlig kreativitet och informationsteknik utrustad med multiarenor, ”black box” med mera för möten mellan den högre utbildningen och näringslivet.

Förvaltningen bedömer att om nämnda löftesrika utveckling kompletteras med att Sverigesalen i Kista träff, som har en stor salong med gradänger, upprustas med en scen lämpad för gästspel av professionella teater-, musik- och dansgrupper, föreligger goda möjligheter att skapa ett livaktigt kulturkluster med stor bredd också i Kista. Detta kluster skulle med all sannolikhet få det innehåll och den bredd på aktiviteterna som motionären tänker sig i de föreslagna kulturhusfilialerna. En scen av föreslagen kvalitet finns i större stadsdelscentra i staden i övrigt men saknas nu helt i stadsdelarna runt Järvafältet med dess snart cirka 75 000 invånare. Den föreslagna åtgärden underlättas av den nämnda biblioteksflytten.

Stadsdelarna Husby och Akalla

Tidigare fanns planer på att, i enlighet med motionärens förslag, bygga ett helt nytt kulturhus i Husby centrum, vilket skulle ha invånarna i Akalla-Husby-Kista som närmaste målgrupp. Dessa planer har nu ersatts med en stor bred satsning på redan etablerade och nya aktörer. I ”Husby kulturkvarter”, som är det gemensamma namnet för dessa samverkande kulturaktörer, ingår ett mindre stadsdelsbibliotek med nyrenoverade lokaler där också Berättarministeriet finns inrymt. Berättarministeriet är ett samverkansprojekt mellan staden, näringslivet och den ideella sektorn med skivareverkstäder riktade till barn och ungdom (8-18 år). I en byggnad intill dessa lokaler finns Husby träff med samlingslokaler och ett välutrustat restaurangkök. I Husby gård finns konsthall och lokaler för konstnärligt skapande verksamhet. Verksamheten drivs av Husby konst- och hantverksförening, som också har

som uppdrag från staden att tillhandahålla samlingslokaler. I Husby kulturkvarter ingår även Kulturskolan, Husby ungdomsgård "Reactor", Husbybadet samt föreningen Megafonen, som bland annat arrangerar debattkvällar på Husby träff. Kulturskolan har i området påbörjat ett samarbete med det musikpedagogiska projektet El Sistema för att nå fler barn och ungdomar med musikundervisning. I närliggande Akalla centrum finns framförallt Spånga-Kista församlings verksamheter i Akalla kyrka. Gångavståndet mellan de båda stadsdelarnas centra uppgår blott till 500-800 meter. Husby är en av de fem stadsdelar i staden som av kulturnämnden utsetts till "Växtplats kultur". Verksamheten syftar till att synliggöra, öka tillgängligheten till och i ökad utsträckning involvera invånarna i kulturella aktiviteter.

I Husby är således ett kulturkluster med många självständiga och oberoende aktörer under uppbyggnad. Aktiviteterna sker inte i en och samma byggnad utan i en mångfald olika byggnader, men i samverkan med varandra.

Stadsdelen Rinkeby

I Rinkeby är kulturutbudet i huvudsak koncentrerat till Folkets hus, Ungdomens hus samt Rinkebyskolans aula. I Folkets hus finns ett välutrustat stadsdelsbibliotek, samlingslokaler samt stadsdelsnämndens eget medborgarkontor. I Rinkeby folkets hus finns potential att inrymma ytterligare kulturella verksamheter. Likaså bör det vara möjligt att i ökad utsträckning balansera de idrottsliga aktiviteterna i Ungdomens hus med mer kulturellt inriktade aktiviteter – musik, teater och dans. Idrottshallen skulle även kunna användas för större publika kulturevenemang – till exempel konserter. Dessutom anser förvaltningen att staden inte bara utnämner Tensta och Husby utan även Rinkeby till en växtplats för kultur med påföljande kulturellt tillväxtfokus.

Sammanfattande synpunkter

Förvaltningen kan konstatera att intressanta mångfacetterade kulturkluster är på väg att etableras i såväl Kista som Husby och att en satsning i denna riktning också behövs i Rinkeby. En kulturhusfilial i den mening som motionären föreslår förefaller förutsätta en gemensam byggnad/lokal där alla berörda verksamheter kan samlas och verka tillsammans. Någon sådan lösning är svår att åstadkomma i stadsdelarna inom Rinkeby-Kista stadsdelsområde med redan förhållandevis väl utbyggd "infrastruktur" för kultur. Med några kompletteringar torde den satsning på samverkande kulturaktörer som nu sker i Husby kunna kopieras i såväl Kista som Rinkeby och därigenom inom nuvarande institutioners form - och i enlighet med motionärens förslag - skapa mötesplatser där många kulturformer möts.